

ԱՂԳԱՅԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐ

ՈՒՎ Է ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԺԱՆԻ

Օրուան խնդիրը կաթողիկոսական խնդիրն է, որ տակաւ առ տակաւ տար վէճերու և դա՛նազան կարծեաց տեղի կուտայ հրապարակին վրայ: Այս խնդիրն առիթ չպիտի տար տակաւին մեզ խօսելու կամ մեր կարծիքն յայտնելու, զոր սակայն ուղիղ կամ թիւր, հիմնաւոր կամ անհիմն պիտի պարտաւորէինք յայտնել, մեր պաշտօնին դէմ մեղանշած չբլբլաւ համար Դեռ չպիտի խօսէինք սակայն, եթէ տեսած չըլլայինք Հայրենիքի մէջ Պ. Իփէքճեանի սոորաւորութեամբ երկու ծիծաղելի և տարօրինակ դրութիւններ, որոց միով ներսէս Պատրիարքը կաթողիկոս ըլլալու հանգամանք և յատկութենէ զուրկ կը դաւանի, և միւսով դաւառիս առաջնորդ Մեքէնիսիանի Մուրադեան արքեպիսկոպոսն այդ հանգամանք և յատկութեամբ օժտեալ կը քարոզէ և կը պահանջէ որ զինքն այդ անօրէն բարձրացնեն:

Իփէքճեանի դրութենէն ակնհայտ կը տեսնուի որ, իւր առաջին մասով կուզէ ներսէս Պատրիարքին և զերթէ ամբողջ Տաճկաստանը սիրտը վերադարձնելու մասով ալ չափազանցական ակնկալութիւն մ'ունենալով մասնակցել, թէ և ինք ուրանայ զայդ: Եթէ ինք այդպէս անհիմն կարծիքն մը վերք ըլլալը վայրկեան մ'ենթադրելու միամտութիւնն ունենանք՝ ընդունած պիտի ըլլանք Իփէքճեանի չգիտեմ պարզմտաբար թէ համազմայր առաջ բերած փաստն, այն է ներսէս Պատրիարքին առողջական վիճակն՝ որ ինչքան ալ քաջ չըլլայ, դարմանն անհնար չէ կարծենք: Եւ ի՞նչ անհեթեթ առարկութիւն, Իփէքճեան կրնայ երաշխաւորել արդեօք, որ իր բնութիւնը կամ ուր այդ դահը պիտի բարձրանայ, վաղը կամ միւս օր, տակաւին էջմիածին ալ չհասած չպիտի հիւսնողանայ ամենեւին: Հիւսնողութիւնը, որ աւելի կամ նուազ զօրութեամբ կրնայ առհասարակ և անխորտակ ման հատի կաղնութեան մէջ, մերթ ընդ մերթ պատահիլ, կըրնայ արդեօք արդեօք մ'ըլլալ այս ինչ կամ այն ինչ արժանաւոր անձին այս ինչ կամ այն ինչ պաշտօնին անցնելու, կրնայ արդեօք իր փաստ ծառայել թէ այդ հիւսնողութեան ենթակայ անձն իր արժանաւորութիւնը կը կորսնցունէ որ և է յարմարագոյն պաշտօնի մ'անցնելու մասին: Պ. Իփէքճեան այնքան տաքէտ է արդեօք թէ փիզիքական տկարութեան ո՞ր աստիճանն է՝ որ կարգիլէ անձ մը պաշտօնի մը գլուխ անցնելու, երբ տկարութեան այդ աստիճանը զուգարկաւ այդ անձին հոգեկան կարողութեանց՝ նորա մարմնոյն վրայ ծանրանալով:

Այսքան պարզմտութիւն չենք վերադրէր Պ. Իփէքճեանի, որ լրագրաց մէջ անպակաս կը կար-

դայ հարկաւ, քաղաքական, դիւանագիտական, իշխանական, գրական և այլն մեծամեծ անձնաւորութիւններու առողջական վիճակին վրայ աննպաստ լուրեր և շարունական փոփոխութիւններ յառողջութենէ վատառողջութիւն և վատառողջութենէ բուժում, և սակայն այդ անձնաւորութիւնը միշտ չեն դադրիր իրենց հոգեկան կարողութիւններն ու կիրքերն ի դուրս դնել և ցուցնել աշխարհի, խղճի մտք կարենալով կատարել իրենց պաշտօնը: Եթէ այս է Պ. Իփէքճեանի փաստաբերած «արտաքին հանգամանքները» որոցմէ զուրկ կը գտնէ նորին Ամենապատուութիւնը, այնքան ծաղրելի է իր փաստաբերութիւնը, որքան յայտնի է թէ՛ Կաթողիկոսը ո՛չ պատերազմի դաշտի վիճակաւ է, ո՛չ ալ որ և է փիզիքական ոյժ պահանջող ձեռագործի՝ անոր անձին մէջ երկաթեղէն քաջառողջութիւն մը փնտրելու համար, զոր գուցէ գտնել կեկարծէ իր բնութիւնն անձին մէջ:

Իփէքճեան, իր այդ գրութեամբ զննելու կաթողիկոսութենէ արգիլելու համարձակ կամք յայտնելէ զատ, նաև անոր դատարարութեան դահճուն վրայ իսկ մնալուն նախանձու աչօք նայելը կը հասկնանք, պարզմտութեամբ արդեօք, թէ ոչ ուրիշ նպատակաւ, իր նամակն ընթերցողը կրնան դատել: Իփէքճեան ուրիշ բաղձանքներ ունէր յայտնելու առ Սրբազան պատրիարքին, ուրիշ ինչքէ՝ քան հանգամանք թողալ մաղթել կառավարութենէն, որ իրմէ շատ աւելի լաւ գիտէ դնահատել, նորին սրբազանութեան արժանիքն ու ամեն ինչ: Կըղարմաւնանք որ, անուանի դատարարաւոր կը քննէ մ'աւելի չէ յառաջանէր ներսէս Սրբազանի առողջական վիճակին վրայ բոլոր Օրէգոնին մէջ, այժմէն հոյակապ մահաբաժան մ'ալ պատրաստել առաջարկելով նորին Սրբազանութեան նշխարաց՝ զորս մօտալուս կերեակայէ և չընշմարէր որ աւելի քաղաքավարական ոճ մը կը պատուէր իր նման հաշտակաւոր դատարարակէ մը:

Կաթողիկոս ըլլալու անձ մը, ըստ մեծանուն մանկավարժի, պէտք է ունենալ ամբողջ կեանք, և իր առաքինի վարքովն ու բարքովն ամենուն յորդանք և պատկառանք աղբւլէ: Պէտք է աղքատին լեզուն, զբարկանութեան և պատմութեան, ինչպէս և Հայաստանեայց եկեղեցւոյ դաւանութեան, առանձնութեանց հմուտ և աննոյ պահպանութեան յոյժ նախանձալանք լինիլ:

Պէտք է դարուս քաղաքակրթութեանն ու բուսաբանութեան և աղբյուրն յառաջագիտութեան համակիր լինիլ և աղբյուրն կրթութեան ծառայուն և զարգացման մեծ փոյթ տանիլ: Բաց յայդմանէ, պէտք է վարչական ընդունակութեամբ ալ օժտեալ լինիլ, որպէս զի աղբյուրն սեփականութիւնը արդիւնաւորապէս մատակարարելին և աղբյուրն ամեն տեսակ հաստատութիւնը բարգաւաճման վիճակ ունենան: Նա պէտք է

արամադիր լինիլ ամենայն համարձակութեամբ և արեւութեամբ պաշտպան հանդիսանալ աղքատին ամեն տեսակ իրաւանց:

Իփէքճեան, կաթողիկոս ըլլալու անձի մը համար, այս հանգամանքներն ու յատկութիւնները փնտրելու ետեւ, բարեբաղդ կը համարի զինքն ըսելու որ, մեր աղքատ մէջ վերոյիշեալ բարեմանութիւնները ունեցող և կեղեցականք չեն պակիր, զորս յանուանէ նշանակելու հաճոյքն կը զրկէ զինքը՝ վախճալով որ իր յիշողութենէն վերացած ներուն սիրտը չվերադառնայ:

Եւ սակայն, խորիմայն Իփէքճեան, իր յիշողութենէն թէ՛ վերացածներուն և թէ՛ չվերացածներուն, ամենուն ալ սիրտը մէկ կէն կը վերադառնայ, միմիայն մէկ ընտրելի և բացարձակ արժանաւորութիւն մէկն առաջարկելով: Եւ բոլոր թէ՛ երկու առողջութեան և իր մահացող վերջը գրածը կը մահացող վերջը հակառակութեան մը մէջ զըրբելու համար !!!

Իփէքճեան, ներսէս Պատրիարքի բաւական (sic) արժանիք և առաւելութիւն ունենալն ալ կամայ յայտնելէ, և սակայն աւարտ հանգամանքէ զուրկ ըլլալն ալ բարեբաղդն ցոյց տալով՝ նմա հանգամանք թողալ բարեմանութեան անմիջապէս ետեւ, վերոյիշեալ բարոյական հանգամանքներն ու յատկութիւնները կը թուէ, և բնաւ խիղճ չենք, զուրկ ու չաղքութիւն չենք յայտնելու իրենց, հասկնալով թէ ներսէս զուրկութիւն նաև այդ հանգամանքներէն ու յատկութիւններէն:

Անուանի մանկավարժն անմիջապէս յետոյ Դաւառիս Սրբազան Առաջնորդը կը ներկայէ, և անոր անձին մէջ կատարեալ կը գտնէ վերք թուած բոլոր հանգամանքները կամ բարեմանութիւնները, զոյն ունեցող ուրիշ եկեղեցականաց սիրտը... չվերադառնալ թէ վերադառնալու համար: Եւ ոչ միայն այդ բարեմանութիւնները կատարեալ կը գտնէ նորին Սրբազանութեան անձին մէջ, այլ նաև կը գտնէ ուրիշ առաւելութիւն մը ևս, զոր (ըստ մեծանուն դատարարին) որ իրմէ զատ ոչ ոք ունի: Այս առաւելութիւնն է, միշտ ըստ երևելի մանկավարժին, թէ Ռուսական Հայաստանի բոլոր հայաբնակ կեդրոններու մէջ աղբյուրն գործիչներու մեծ մասը կամ իր ընկերները, կամ աշակերտները և կամ բարեկամներն են, որոց համակիր և միահամուռ աշակցութիւնը մեծապիսի օգուտ պիտի նպատէ Կաթողիկոսին գործունէութեան արգիւնաւորութեանը:

Ինչհետեւ մանկավարժը չըլլաւանք իր խօսքը վերջացուցած ատեն յայտարարելու թէ կան անձինք, որք կրնան վկայել թէ իր իշխման հետեւեալն ի վերջ ընտելանք նորին Գերապատուութեան հետ:

Եւ զայս ըսելուն շարժառիթն ալ այն է թէ, միշտ ըստ իրեն, «կատարածաբար և ամեն ինչը մեկնող մարդիկ կարող են կար-

ծել թէ Մեքէնիսի Սրբազանի մասին յայտնած կարծիքը անձնական բարեկամութեան հետեւանք է»:

Այս աղու հաստաւոր ընդհանրական է, ինչպէս նաև միւս չափերու ալ պարբերութիւնը, որոց ի՞նչ պարզմտութեամբ դըրուած ըլլալը, հարկ չկրնայ բացատրելու: Սակայն այժմ վերջացնենք մեր խօսքը, յայտարարելով միանգամայն թէ անուանի գաղափարին անտես չառնելու առիթ մ'ընծայեց մեզ, ընկելու համար թէ, իրօք մեր Գերապաւիս Առաջնորդն կատարեալապէս կը համապատասխանէ՝ արդեօք, վերք յիշուած հանգամանց, թէ նորա միւս «առաւելութիւնն» ալ, իրօք առաւելութիւն մ'է արդեօք նորին Սրբազանութեան Գահաճալիս յայտնական գահը պայծառացունելու համար, որով մեր ևս «ինչ որ ըլլայ ըստ իր մասին մեր գրութեան մէջ յայտնած» նիս, աղքատ և եկեղեցւոյ բնդհանրական շահերուն և անձնական խորին համազման վրայ հիմնուած ըլլան:

Թող չկարծուի սակայն թէ մենք հակառակ ենք մեր Սրբազան Առաջնորդի կաթողիկոսութեան, Գահից առաւելութեան առջեւ, ամեն կարծիք կը լսուի, և ընտրեալը, ով որ ըլլայ իր բնդհանուր աղքատ համարութիւնն ստացած կը մ'ընտենք, հետեւաբար արժանաւոր, սակայն հակառակ ենք այն անձնաց որք չափաւ նպատակաւ յայտնած կարծիքն են, իր անչափանից իր արգար միտքն ըզլիւսած կը ներկայեն ժողովրդեան, միամտութեամբ իրենց բուն նպատակը մտնելով:

Պիտի տալուսինք ուրիշ գաղափար, ուսումնական մեր Սրբազան առաջնորդին բարեմանութիւններն ու Կաթողիկոսական արժանաւորութիւնը:

Գ. Ա. Ղ. Ա. Բ. Ա. Կ. Ա. Ն
Ն. Խ. Ա. Ն. Լ. Ո. Ի. Բ. Բ.

Աժանս Ռէօթէրի Գահիքէն հրատարակած մէկ հեռագիրը կըսէ թէ, Սուրբանի զօրաց վրայ ընդունուած վերջին լուրերը կը հաստատեն Հիւսիս զօրացեալ բաւականաւ արժանաւորութիւնը:

Եզիպտոսի կառավարութիւնը հրաման քննէ Սուրբանի զօրքերն ի Սուրբաթմ կեդրոնացունիլ:

Մեծ անասունգութիւն մը գոյացաւ այս օրերս, կըսէ Գահիքէն նոյնի. 22 թիւ հեռագիր մը, Սուրբանի մէջ իրաց վիճակին վրայ: Այսօր Գահիքէն համառոտ ուղղակի լուրերը կ'հաստատեն, եզիպտական զօրաբանակն աւերման առաջին լուրերը: Չափաւորաբար մահաբաժան նուրիւնք կը պահուին տակաւին:

Եզիպտոսի գաղափարաց ներկայ կազմակերպութիւնը հիւսիսեւոր իւր արեւելէ:

Քոնստանդնուպոլսի ու զբնուհին Պոմպէյի հատերն են:

Պէրսիէն հեռագիր մը պաշտօնապէս կը հերքէ այն լուրերը, Արմանիս ու զած ըլլայ Անդ-

լիոյ մասնակցիլ Ձինի և Պրանսայի միջամտութեան մասին:

Վալանսէն ամսոյ 23 թիւ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ, նախագ օր Արմանիոյ կայսերական իշխանը Մարտիոս մեկնէր և Վալանսի լուսինքը համակրական, այլ առանց եռանդնալ ընդունելութիւն մ'ըրէր են իւրեն, այսու հանդերձ քանի մը սոյնը եղէր են Քոնստանդնուպոլսի հրապարակին վրայ:

Մարտիոս վերոյիշեալ թիւով կ'իմացունեն որ իշխանն հանգստի է նոյն առաւել: Բաղմուս թեան մէջ ցոյցեր չեղան, միայն քանի մը «կեցցէ» ներսու ձայներ լուսեցան:

Ոչ ինչ պատահար եղաւ:

Սուրբանի գէշ լուրերուն հակառակ, Անդ. զօրաց եղիւստեան մեկնելը չպիտի ուշանայ, մասնաւորապէս Գահիքէն տառն և հիւսիս օրուան մէջ պիտի մեկնէին:

Ձրոյց կայ թէ՛ նախորդը անհամաձայն են Սուրբանի համար ձեռք առնուելիք միջոցներու նկատմամբ:

Կը հաւատան թէ Մեքէնիսի զօրքերը կաղնուորեալ են, և Սուրբան անուն Գաղիկոսի մը հըրամանատարութեան ներքեւ:

Ձին կառավարութիւնը ծառայող մը զրկած է տեղութեանց, որոց մէջ կը յայտարարէ թէ, Ձին իշխանութիւն ունի Անտաքի վրայ, և վերջին գէղաքերն յիշեցանելով կ'ըզակոյէ թէ, միմիայն Գաղիկոսի պատուական տարու կրնայ ըլլալ եթէ այս խնդրոյն պատճառաւ երկուսին մէջ պատերազմ ծագէ:

Գահիքէ, 23 նոյեմ. — Մանրաման տեղեկութիւններ հասան հոս, այն ճակատամարտից վրայ որք պատահեցան զօրավոր Հիւսիս հրամանատարութեան տակ գտնուող եզիպտական զօրաց և տարածաբան մէջ, որք (աղքատութիւն) ամեն կողմէ կ'ան Մեքէնիսի զօրութիւնները շարունակելու: Այսպէս Մեքէնի 300 հազար մարդ ունէր իր հրամանաց ներքեւ:

Եզիպտական զօրաց թիւն էր 40 հազար, որոց մէջ զօրավոր Հիւսիս գտա միմիայն 40 Անդլիոսի սպաներ կային:

Պատերազմը երեք օր տեւեց:

Ս. Բ. Գ. Ա.

Վիեննային կը գրեն Ռայսլի թէ, Սերպիոյ աղաւաճալից գէմը զրկուած զօրքերը տառն և մէկ վաշտ են, նաև 40 թիւ անոթ: Ծախաւորաբար արեւմտահեղէն: Բարձր արեւմտայն մէջ ապստամբները Չայիպոլի արեւմտեան կողմը գիրք մը գրաւեցին, որ ամբողջան չորս ժամու չափ: Բայց վերջապէս թողուցին, հետեւան վաշտի մը հետ կ'աւելէ ետեւ:

Նոյեմբեր 46 թուով Պէրսիէն տեղի հեռագիր մը կըսէ թէ, թիւ 100000 արեւմտեան հեռագրական հաղորդակցութիւնը վերահաստատուեցան, պաշարման վիճակ հրատարակուած բոլոր կողմերը:

Արքայական հրովարտակ մը պաշարման վիճակ կը հրամայէ Ալեքսանդր քաղաքին և Մորսսոյի նահանգին մէջ:

Միայն կրօնաւորը և Պօլեւ-
իւսի նախնային գիւղացի մը,
ապստամբութեան գլխաւոր զօր-
դիւ ճանչուելով, մահաւան դա-
տադարաւորեցան պատերազմա-
կան ատենանէն:

Ն Ի Լ Ի Ս Թ Ե Ն Բ Ը

Ռուս կառավարութեան ներ-
քին տաղանդները չլիւրջացան
տակաւին, կըսէ զաղջիւրդն
թերթ մը: Նիւհիլիսթիւսը Նա-
բոտնայիս վօլիս լրագրողը հա-
սարակաց ուշադրութիւնը կը
հրաւիրէ վերջերս Բէթէրգաւոր-
ին կառավարութեան ուղղուած
խնդրագիրներուն վրայ, որք Ռուս
ազգին համար Սահմանադրա-
կան երաշխաւորութիւններ կը
պահանջեն: Չժամկէտով Նիւհի-
լիսթ կուսակցութեան կրած վը-
նաները, յիշեալ թերթը կիմա-
ցանէ թէ, այդ կուսակցութիւն
երբեք ետ կեցած չէ մահաւան
է թէ, կ'ընէ Զէմսթվոնկին ու
ազատականը ետ կենան Նիւհի-
լիսթ կուսակցութեան հետ դոր-
ժելէ, սո' կը պարտաւորի միան-
գամ ընդ միշտ լուսնադարձի մի-
ջոյնելու գիմելու:

Զէմսթվոնկը դաւաճական ժո-
ղովներ են, որք հաստատուած
են 1864, յունիս 13 թիւնոք,
և որք կը բաղկանան իւրաքան-
չիւր գաւառի նահանգային ժո-
ղովներու կողմանէ ընտրուած
երեսօրդաններէ: Այդ ժողով-
ներուն զբաղմունքն է գաւառաց
և նահանգներու կառուածոց և
դրոյն վարչութեան անօրինու-
թիւնը: Նաեւ իրաւունք ունին
խոսնուիլ հանրային իրթութեան
հասարակաց առօրջութեան և
բանտներու անօրինութեան դոր-
ժոյ:

Սպանիոյ կառավարութեան պաշ-
տօնական լրագրի հետեւեալ ծանու-
ցաղկըն հրատարակած է:

Նորին վեհափառութիւն Ար-
քային՝ Փարիզ հասած ատեն,
վերջին սեպտեմբեր ամսոյ մէջ,
տեղի ունեցած դատապարտելի
իրողութիւնը, Գաղղիոյ կառա-
վարութեան կողմանէ հաշտարար

ողբով լաւ քննուած և բացառ-
րուած ըլլալով, Ն. Վեհափառու-
թեան կառավարութիւնը, պար-
տաւորութիւն զգաց վախճան
տալ իրաց վիճակի մը՝ որոյ եր-
կարածգումն հակառակ էր եր-
կու ազգաց մէջ միշտ գոյութիւն
ունեցող լաւ յարաբերութեանց,
հրատարակելով սրաշօտական
թերթին մէջ՝ ինչ որ տեղի ու-
նեցաւ Հանրապետութեան Նա-
խագահին առ նորին Վեհափա-
ռութեան այցելութեան մէջ, եղե-
լութիւն՝ որ հրատարակուած է
ստորեւ, և վաւերական ճանչը-
ուած Գաղղիոյ խորհրդարանէն,
և որ համաձայն է պետութեան
նախարարին առ նախորդ կառա-
վարութիւն ուղղածին հետ:

«Գաղղիոյ Հանրապետութեան
Նախագահին, սեպտեմբեր 30,
կէս օրէն վերջ, Սպանիոյ Վեհ-
թագաւորին ըրած այցելութեան
մէջ, Պ. Կրէվիլ յայտարարեց Նա-
րին վեհափառութեան թէ կու-
գար կատարելով դահուանիւ-
թիւն տալ իրեն՝ յանուն Գաղ-
ղիոյ՝ զոր պէտք էր շլտվել
տեղեկագրէս հաւանութիւն չը-
արուող թշնամական յոյցեր ը-
նտրելու հետ, ազատելով միան-
գամայն Նորին Վեհափառութեան
ապացոյց մը տալ զաղջիւրդն
ազգին, բնագոյնով հաղկելով
մը զոր պատրաստած է ի պա-
տիւ իրեն իշխելի պալատին մէջ:
Նորին Վեհափառութիւնը պա-
տասանեց թէ, եկած էր Փա-
րիզ ի համակրական զգացմամբ
առ Ֆրանսոս, և թէ, տեսնելով
Հանրապետութեան Պ. Նախա-
գահին յայտարարութիւնները,
որոնք յայտարարեցին մը պիտի տայ իր
զգայուններուն, իրեն եղած հը-
րուէն ընդունելով:»

Այս ծանուցաղկըն ներքեւ կը
տեսնուի արքայական հրովար-
տակ մը, պետութեան նախարար
Ռուիժ Կոմէժի կողմէ կրկին ըս-
տարադրուած, որ Փարիզի ար-
տաւոյ կարգի և իրաւոր դեռ-
պան կը կարգէ գնդակներու Տօն
Փրանչիսքօ Սերբանո Տօմինկուէժ,
գուրան Թօրայի:

ԱՌ ԶԵՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ծարանի բարեկամներն մին հին
ոսկի դրամ մը կըցուցնէ անոր և կըսէ:

— Գիտէ՞ք բարեկամ, որ այս դը-
րամն այսօր աշխարհ հաղաւորու է
որ...:

— Ներեցէ՛ք բարեկամ, կընդմիջէ
Ծարան, և իր ծանր կերպարան
ստանալով վարդապետական շեշտով
կը յարէ: — Պէտք է դիտայ, որ ոսկի
դրամն առհասարակ, ո'ր դարուն
ալ որ վերաբերի, թէ՛ հին ըլլայ և
թէ՛ նոր, միշտ հաղաւորու է: Ես,
կրնամ ստուգել և արաջուցանել
զայս իմ բազմամասնական վար-
ձաւութեամբս: Ոսկի դրամին (առ
հասարակ նոր) շատ ցանկացած և
հետամուտ եղած եմ, սակայն այս-
բան տարիէ ի վեր միշտ ու միշտ հաղ-
ուաւորու... դառած եմ զայն:

— Պարոնը ժամացոյցը տուած է ին-
րոգիւ: Սպասուողը կը դիմէ, որ
բերէ զայն իրեն:

Վերջոյ բերելու և վերադարձին
կըսէ իր արքով:

— Տէ՛ր իմ, երբ բանի մ'ո'ր ըլ-
լաւ Գէմսթ, կրնա՞նք ըսել թէ կոր-
սուած է այն:

— Սնուշտ ո'չ, երբ դիտես թէ
ո'ր է այդ բանը, ըսել է որ կոր-
սուած չէ:

— Ուրեմն տէ՛ր իմ, մի՛ խոսիլք,
վանդի Գարալին եղբրէն անցած
միջոցիս, ժամացոյցիդ ձեռքս ինկաւ
և Գէմսթ որ... ծովին մէջն է այն:

Ծարան անցեալ օր Վեհափառի վա-
ճառատունը ներկայանալով, սպասա-
ւորներէն մէկուն կըսէ:

— Կարմիր բեշեղ կուղեմ:

— Ի՞նչ տեսակ բեշեղ կուղեք ե՛ս
ի՞նչ զին:

— Հոգ չէ, բուական է որ կար-
միր ըլլայ:

Սպասուողն իսկոյն կարմիր դոնով
բազմութիւն կուսներ կը դիմէ սեղա-
նին վրայ, դրօշակի ֆլեյտ, չուխա,
մետաքս, անդուս, ճամուկ, թաւիչ
և այլն և այլն:

Ծարան ուշադրութեամբ դանոնը
քննելէ ետեւ ծիրանեղուն ընտիր
թաւի մը կընտրէ և կը հարցունէ:

— Ի՞նչ է աւոր դինը:

— Կանգնող մէկ ոսկի:

— Լա՛ւ, կորէ՛ տակէ երկու սան-
թիմի՛ր, վանդի... զորս որսա-
լու համար պէտք ունիմ:

LONDON & LANCASHIRE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԻ
ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ՈՍԿԻ
1,832,000

ԴՐԱՄԱԳ. ՊԱՆԿՍԻ
ԱՆԳՂ. ՈՍԿԻ
232,918

LONDON & LANCASHIRE

Չ Գ Ի Զ Գ

Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ո Ի Թ Ե Ա Ն Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ի Թ Ի Ե Ն

Սոյն ընկերութիւնը որ հաստատուած է 1862 ին կապա-
հովէ միմիայն հրդեհի վտանգներու դէմ:
Հասարակաց շէնքերու համար 0/0 20 զեղջ կըլլայ:
Ընդհանուր գործակալը և փոխանորդը Զմիւռնիոյ և Վի-
լայէթին միւս քաղաքաց համար:

ՖՐԱՆԿԻԱ և ԶԱՄԱԿՈՒՊՈԼՈ
FRANGHIA et ZAMACOPOULO

Դրասնեակի Եւրոպայի օլլու խան թիւ 3 Այի-Եօրիկի մօտ:
Ապահովելու ուղղով կրնայ գիմել նաեւ Բուպլէյ Պէտէս-
թէն Յ. Դերձակեան եղբարց գրասենեակը:

Փ Ո Ւ Ա Ն Ա Կ Ա Գ Ի Ր Բ

Փոխանակաղի	Կ. Պօլոյ վրայ	124,735	—
»	Լոնտոն երեք ամսուան	136,	—136,50
»	» օրուան	137,	—137,50
»	» փրանք » ամսուան	215,	—216,
»	» » օրուան	217,	—217,50
»	» փրօրին » ամսուան	447,	—449
»	» » օրուան	452—454	

Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Պ. Յ. Պերպերեան պատիւ ունի ծանուցանել հասարակու-
թեան որ թէ տախտակի և թէ մետաղներու վրայ ամեն տե-
սակ ՓՈՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ քննելու պատրաստ է ածան գի-
նելով:

Կը տպէ նաեւ ԱՅՅԵՏՈՄԵՐ, հարսանեաց, յուղարկաւո-
րութեան հանդէսի ևն ՀՐԱԽԻՐԱԳՐԵՐ, թէ մեծ և թէ փոքր
ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ, ԸՆԿԱԼԱԳԻՐ, ՓՈՒՆԱԿԱԳԻՐ, նա-
մակի ՎԵՐՆԱԳՐԵՐ ևն ևն:

Կը չինէ նաեւ պատերու վրայ զանազան նկարներ, և խա-
նութիւններ վրայ կախուած նշանաբաններ և ապակիներու վրայ
զանազան տեսակ գրերով անուններ եւ այլն:

Պէտք ունեցողը կրնայ գիմել Սէվիլ Խան, վերի յարկ թիւ
17 Լրագրոյս սենեակը:

ԹԵՐԹՈՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ԵՐՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՍՄԵԼԻՍ

—

Պարոն Միքայէլ, տիկին Միսսը
կաղաչէ այս նամակը ևս իր հասցին
հասցոյցել:

Միքայէլ երիտասարդին ձեռքէն
նամակը առնելով, բարձրաձայն
բրբռ մը արձակեց և ըսաւ:

— Իր հասցին, այսինքն պարոն
օղին:

— Ի՞նչ ըսել կուղեք:

— Տեսէ՛ք, պարոն, նամակը հա-
ցէ չ'ունի:

— Ո՛հ, այո՛, տիկին Միսսը տճա-
պարեւուն համար մտածած է գրել,
իսկ զուր կրնայ Պ. Երուանդ Ան-
տօլի յանձնել զայն:

— Դատ լա՛ւ:

— Շնորհակալ եմ:

—

Տոյն իրիկուն Երուանդ սպիտակ
զամակներու մէջ փունջ մը տալով
իր հօր եղբոր արջիկին ըսաւ:

— Վաղը գիշերուան համար է:
Ամէլիս տանց վարանելու բայց
թիւն և մը չառապելով փունջն ա-
ռաւ ու բռնադրուեալ ժպիտով մը
պատասխանեց:

— Շնորհակալ եմ. անշուշտ թա-
րոնի պատրաստութիւն կ'ընէ:

— Ինչպէս որ գիտէք, միմեզնե-
րիտասարդը նոյնպէս չառապելով:
— Ի՞նչ ներկայացումովիտի տրուի:
— Բոմբ և ծիւղիլթ:

Ամէլիս գիշերեցաւ, գաւառիկան
բու փունջը ձեռքէն պիտի կշար
կէ՛ք Երուանդ զայն չ'ունէր իր երկու
ձեռքերով որոնց մէջ կըցոյցուէր
նաեւ Ամէլիսի փոքրիկ ձեռքը, ձեռ-
քերու այս հանդիպումէն երկուքին
ալ սիրտերն արօրեցին... հուսկ
հետոյ երիտասարդն ժպտել կեղծե-
լով:

— Ներկայացումը տխուր կըլլա-
նէ՛ք կարծեմ, ըսաւ:

Գիտէ՛ք արդէն որ սկիանոյ պա-
րահանդէս գացի, տեղի աղէկ էր
թատրոնը, սակայն Լիւսի տը Լա-
մբուր լինելուն համար պարահան-
դէսը նախամեծար համարեցի, Լիւսի
տը Լամբուրը գրէ՛ք իմ կեանքի
պատմութիւնն է:

— Սակայն այդ պատմութիւնը իր

զիւցաղըն չունի... յարեց Երուանդ
ժպտելու ջանալով: — Ըստորում Լու-
կայի դերը մը խաղացուած չէ՛ք
կեանքի պատմութեան մէջ...:

Իբրեւ եղբարական հարուածով մը
զարմուեցաւ Ամէլիսի սիրտը, բառ-
չ'գտաւ պատասխանելու, զրկւող
կախեց և երիտասարդին գառուկա-
պատրուակ կըլինուէր երբ այս վեր-
ջինը շարաւրեց:

— Հապա՛ Բոմբ և Ծիւղիլթ, ասոր
ալ կըլժ կամակէք հանդիսատես լի-
նելու:

— Խօսք կուտա՞ք որ վերջին արա-
րէն յատա՛ր մեկնինք:

— Ձեր հրամանին պիտի սպասեմ:
Ներ նիւհելու ժամն հասաւ, Ա-
մէլիս իր ննջարանը քաշուեցաւ,
գաւառիկաներու փունջը հայկին առջև
դանուած երկու ոսկիցօն ու թան-
կապին ծաղկալալներէն միոյն մէջ
գրաւ և պահ մը անոր առջև կեցաւ
այնպիսի երկիւղած ու ջերմանալ
զիբով մը որով իբրեւ թէ Աստուծոյ
խորանին առջև դանուած լինէր:

Չմոռնալք ըսելու որ Ամէլիս իր
ամուսնութեան հետեւեալ օրէն սկսե-
լով Ռուբինեանէ զատ ննջարանի մը
մէջ կըքնանար. վանդի իր ամու-
սինն հարուանեկան առաքատուն մէջ

կրնէ կատարի մը խեղադարձ էր...
Թէ և արդիւրեւ չէ ամեն մարդու
կնոյ մը մոտեւանդ Ամէլիսի նման
թաւմ, զեղանի և բնութեան ամեն
շնորհներով կատարեալգործեալ և
կրթութեան ու հասկացութեան փայ-
լով օգտաւ կ'ընէ մը ննջարանը մը
նէլ, սակայն բանաստեղծութիւնը
սոյն արեւելքն վերցուցած է արդէն,
և ամեն պատասխանատուութիւն իր
վրայ առնելով մտած մը դնած է
բարոյականին համեմատութեան երաշ-
խաւորութեամբ...:

Ուստի շարունակներ է:

Ամէլիս պահ մը ծաղկալալին նա-
յելէ ետեւ դնաց թիկնալուի մը վը-
րայ նստաւ առանց իր նայուածքը
անոր վրայէ վերցնելու. յետոյ ան-
կողմին մտեալով չըրազեւտան հանց,
մայրը քակեց և գիշերուան հան-
դերձանքն ընելով նորէն հայկին
առջև եկաւ. սովորութեան համե-
մատ փոքրիկեայ սանարով մը իր
փառաւոր մազերը սանտրեց, թաւշ-
եայ ժպտալէնով մը կապեց և յետին
նայուածք մը ձգելէ ետեւ խորհրդա-
ւոր ծաղկալալին վրայ դէպ անկողին
ուղեցաւ. ամուսնուան թիւն ու
սպիտակալալ ամպերու նման վա-
րադրոյները բացաւ որպէսզի մանէ:

բայց հոս ալ կանգ առաւ. դամե-
կաները թիւրեւ չէին զինքը այնպէս
որ անոնցմէ բաժնուելով անկողին
մոտէն զուրու գերեզմանի մը հայիլ
կը թուէր իրեն...:

Մանկական պատանքով մը նորէն
զոնէ վերջին անգամի համար հայկին
մօտ երթալու պատրուակ մը կըլինու-
ուէր մտովին, վանդի առանց պատ-
ճառի այս երթն մահացու մեղք կը-
համարէր: Յանկարծ մեծ կորուստ
մը դռնադի պէս ուրախութեամբ
փայլեցաւ դէմքն, ծաղիկներուն ըով
երթալու բացարձակ իրաւունք մը
դառն էր, ուստի առանց քաշուելու
և առանց խորհելու ետ դարձաւ.
բայց մտածելով որ այս անգամ վեր-
ջինը սիրտի լինէր՝ չ'աճապարեց, այլ
ծանր և գողգոջուն քայլերով մօտե-
ցաւ հայկին որպէսզի քանի մը րոպէ
աւելի կարենայ տեսնել ծաղիկները:

Գրած պատուակն այս էր թէ աշ-
տանակը շատ մօտ կըլլանուէր ծաղ-
կալալին և խիստ հաւանական էր որ
մովին տաքութիւնը գաւառիկաները
թուովեցնէին, ուստի անհրաժեշտ էր
աշտանակն հեռացնել:

Շարն ընդ հուսայ

Գ Օ Մ Է Ր Ս Ի Ա Լ Ի Ի Ն Ի Օ Ն
Ա Պ Ա Հ Ո Վ Ո Ւ Թ Ն Ա Ն Ը Ն Կ Ն Ր ՈՒ Թ Ի Ի Ն Հ Ր Գ Ն Հ Ի Գ Է Մ

ԳՐԱՄԱԴԱՌՆԻՔ 2,300,000 ՍԹՆԴՐԱՆՆ ՈՍԿԻ

Այս Բնկերությունը հրդեհի գեժ կ'ապահովե ի գլխի և շրջակայ գիւղերուն մէջ, շէնքեր, կահկարամներ, ապրանքներ, կառավարներ, զարմարաններ և այլն :

ԳՕՄԼԲՍԻԱԼ ԻՆՆԵՐՆԵ ԴԻՆ ԲԱԶՄԱ ԸՆԿԵՐԱԹԵԱՆՈՅ ԿԱՆՈՒՄ
ԱՌԱՆԵԼՈՒ ԹԻՆՆԵՐԸ ԿԱՄՈՅ ԻՐՆԵՆ ԱՊՐԱՅԱՌԱՐՆԵՐԱՆ :

Վճարելիք տարբերք մասնագիտացվածագրության խնդիրներով հիմնարկ քաղաքացիական պետության միջոցով հանձնարված ընդհանուր վճարման տարբերության համարում են :

Վարդ աստղագրիկները արածնում իւն ունին այս անդ Ընկերութեան գէժ՝ որի էլ ցանկ տալի գտնուած իւն տարու :

Դրասենեակ, Թատար թաղ, Վ' բլրի (այժմ Թե՛հեքիանի)
 Ֆելդշայմլին մեջ հին Օսմանեան սեղանատան դիմացը :

7 8 9 10 11 12 13 14

RALPH et JOHN GOUT

41. 8. 4 200 431

INSURANCE COMPANY

Ի. Ն. ՔՐՈՒԼ և Լ. Ռ. ՏՕՆ և ԿԼ. Պ.

ԱՊՍՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱՆԹԻՑԻՆ

ՍԷՄԵՆ-ՉԷ ԲՈՅՈՒՆ ԳՐԵՂԻ ՍՈՒՆԻՍԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՆ

ՄԱՐԽԱՅԻՆ

Դրամագլուխի պարտաւոր 6,679,475 Միս. սահկ
4884 տարեկան հատոյթ 4,632,484 » »
Ընկերութեւնը հիմնադրելիքի վեհ գարած կարողութիւնը
47,742,924

Այս ընկերո թիւերը կապաշօղէ Հրդեհի դէժ թէ՛ Կոմի թէ՛ Ընթացի յոյ մէջ Էնկերի, կապիկապերը, անպիկապ գոյեր, արարողները, գործարարներն են - Անգլիական ամենին թէ արաշտօղիկան ընկերութեանց պայմաններու ն համեմատ ։
Ընկերութիւնը կապաշօղէ ծառ կենը, արշէպա՛ց անիւն, ինքան եկամուտ, (rente viagere) թէ նա

Նորաշուքից արեւած զերկին բաժնեկիւնք (շաշու բա
անուամբ սխառնել) $3\frac{5}{4}\%$ եղան, տարեկան ապաշուքի աշ
նուն զրաւ ։
 $4\frac{1}{2}\%$ անորաւ

ՀՈՒՆՆԵՐԻՆ
Ֆրանկոյ ի տղ, Անիսան Անարայի Զբոսանէ
Ազաւորի ուղարկ կրնայ զմէ Նախ Այտակմէ քի
յորմակար Ա. Սարաքայեան եղբորդ սեղանաւոր

ԱՐՇԱՂՈՅՈՐ Հեռ. ք.՝ կը ծախ
ու ի հեռու. և այ տեղերս,

4. Բեշխարէ հաստեօի ծխա-
վածաւ: 7. Արտաշէս Առկանեանի
քոյ:

2. Քարափին վրայ Գաղչք-Կո-
ղայի նոր աւանդոյցին դէմ ծիս-
մածառ Պ. Կիրակոսին քով :

3. Գործարարին վերայ ճշտավաճառ
Պետրասի քաղ:

$$\xi_{max} = 3 \text{ d}t / \partial \omega / \partial \nu$$

U P C U L B B U T S Q U P U L

[illegible]

QUEEN Թագուհին Ապաշո-
վական ընկերությունը կա-
պաշովի կեսեր, զիեւան Հաույթի (rente viagère) և
աղջկանց օժիտներ մասնաւոր և օգտակար պայ-
մաններով:— Կապաշովի նուև հրդեհի գէմ շնե-
քեր, Կապաշուսի, անարտ գոյեթը, տարանընք
իւն իւն. թէ՛ Զմիւռեւից և թէ՛ շրջանից զիւրի-
րուն մէջ առանելադոյն օգտակար պայմաններով.
Նոյննէս նաև յուրը Սախը, Սուրիցը, Բարանանի:—
Յուրաքանչեւ, Բուսանից և Բուսէլիի զվառար քա-
ղաքաց, Սիեիերիական, Յոնիական, Մալիզիական
կողմեց մէջ, թէ՛ ուղղակի կերպիւ և թէ՛ իւր Փոխ
Դործակալաց միջոցաւ, որք Զմիւռեւից ընդհա-
նուր Դործակալութիւնն կարեւորեմ տեսնի:

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ Զբաղակալ թաղ Գոհարաբու Լճի Զեկրկանէն
Թիւ 2 և 3

ՃԻՒՂ, ԲԷՂՈՒՄԱՆԸԼՈՐ ԱԿՂԻ ՍԷՔԷԼԵՍԻՈՆ ԼՍԱՆԻ ՎԵՐԻ
յԱՐԻԻ ԹԻՒ 3

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆ.

Долг У. У. 4_{н2}

[illegible]

Ապագան ինչ որ կ'ընենք, կ'ընան հասն դիմել Սեփիւրեանին
խանին քով Եւսեփ աննեղոս մարտիրոսն ուր կը գտնուի

ՓՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼ

3. 4. Հիշումներ

Վաստաւորին ծն-
ային Աղաւթական քն-
գնարութիւնը՝ կատարաւ չղեկաւորուած յան-
նումով Աղաւթի և Ստաւրի ծովային աղբաններու
և փտնգններու զիմ, ինչ Չփռանիային ուրիշ
տեղ զգրուած աստեղ և ինչ օտար նաւահան-
գիտանքին Չփռանիա փոխադրած աստեղ. նոյն-
պէս փոխադրածապար Միջբերդական ծովու մէկ
հատմանդիւղական ուրիշ մը փոխադրուած մա-
նանակ :

Զմիւռնից մէջ դիմեալ լինաւ չափաւոր են ։
Կարգաւորները տնիկաւորս կը վճարուին Զմիւռն-
նից կամ Անգղից մէջ ապահովելոյն կամքին
չամենաւ ։

Մանրամասն աւելեցնելու համար պէտք է դի-
մել վերաբերյալ խոսելու վերջ յարկը թիւ 3 մաս-
նաճիւղին

85091.5

Sept 7th 1821. Tuesday

QUEEN Բնկերությունը իւր 2,000,000 Անգլիական ոսկւոյ զբաղման գլխին հետ միասեղ ունի նաեւ բաժնետերաց ԱՆՍՍՀՄՆ երաշխաւորութիւնը, որով կատարեալ փոխհումքեան արժանի է:

Բնդ. Գործակալը ձՅՆ Ա. Ա. ԿԼԻՄ Խաղճը արտառնախիւն աւելի բնկեցուխեանց
դէմ եղած որեւէ զանգատանայ ե խնդրանայ պատասխանել ե եղած կս-
բուաները ԱՆՄԻՋԱԿԻՍ փճորել:

Այսպէս — Ա. Աբուսովիւհա
Ատանա — Սուրսոք Լուկ թորաւէ
Ալէքսանտրէթ — Պէլիֆանիթէ և Քօ
Պէրուիթ — Ե. Տ. Սուրսոք
Մազէիսա — Մ. Տիմանիսորուլ
Մլոքա — Ե. Բառա և Ընկ.
Նաղիլի — Ա. Սարուհնու ողլու

Սուսմա- Լէօն Մխիթ
Թիբէ - Պ. Էօնպաղողլու
Էօնթիլ - Սօկրատ Հ. Անարի
Մէնթիլ - Տ. Զ. Մէյմար
Հին Ֆօշա - Բ. Վատ
Նոր Ֆօշա - Ն. Բի
Պայրիսար - Հալի

[illegible]

ՏԼՊՈՂԱՃ - Եղբորդ Զինվորիկ
Բառուս - Ու. Պարման
Լիննոս - Ի. Վ. Լապիտին
Միտիլի - Եռան. Նյուտոնապիտ
Սաբբա - Արթուր Թրեքոն
Սիլի - Ն. Բելթրաիս սրդեք

Այն քործակալութիւն իւր մտնաւ որ ճարտարագետն ունի Զմիռնիկոյ ընդէ. Գործակալութեան ճարտարագետն է Մ. ՆիկօՅի. Մ. Մ. Նիկօ Ս.

Տէպաղաւճ - Եղարբը նիւթէրէր
 Լէկուողու - Մ. Օսոնի
 Եօրի - Ա. Պ. Թիւան և որդիք
 Քէօսթէնէ - Ի. Ա. Սէնիս
 Լարնաքա - Ի. Չիրիլի և որդիք
 Լէմիսան - Խը. Լիւրիստեան
 Մարբը - Ս. Ստադրիւնս
 Մէշրինա - Ն. Թաթարաբիս

Միտիւնը - Ի. Թէօօօօ. րաւիս
 Բիբլիա } Է. Բանաս
 Աթէնք }
 Բիբլիա - Ե. Տիւնքօրօրօւ
 Բանաս - Անթ. Պարուն
 Բանաս - Ե. Ռօսի
 Թէօօօնիկ - Մարթաւօն և դր
 Թէօօօն - Տ. Մարթաւօն

ՌԹԲԻՆԵՐ RELIANCE ՀԱՄ
 իրի - Ն. Բէթրիախս հ որդեք
 Ժնչէն տոս - Ն. Բօլովածի/հիտիս
 Դրբորի - Ա. Գայգէ/իկիս
 Դուշահ - Եղբարք Թշտարօրօ
 Լաթի - Ա. Ի. Միրիբ
 Լըլահ - Ե. Միկտի/լու հ Ընկ.
 Լարնահ - Ա. Կ. Տիւրօնի

Ալէքսանդրէի - Պէլլիանիէ և Քալ
 Ալէքսիոս - Տ. Վրասնոս
 Պէրուի - Ե. Տ. Սուրբ
 Պարտիկա - Տ. Տարսնի
 Պարսկա - Ի. Ա. Սէնի
 Քալապի - Վիքթոր Զոն
 Իրաքի - Ե. Քորսի

Քաղաքապետը - Ի. Տ. Եսաևանիսիս
Զեւոյի - Ա. Միլեւ
Կորնելոս - Թ. Եփ.
Քեթիկոս - Ս. Միքրումանյան
Քոբ - Դ. Եսաևանիսիս
Տարապետներ - Օսկար Միլիկ
Վարդանան - Մանգիսիս և Բեկ.